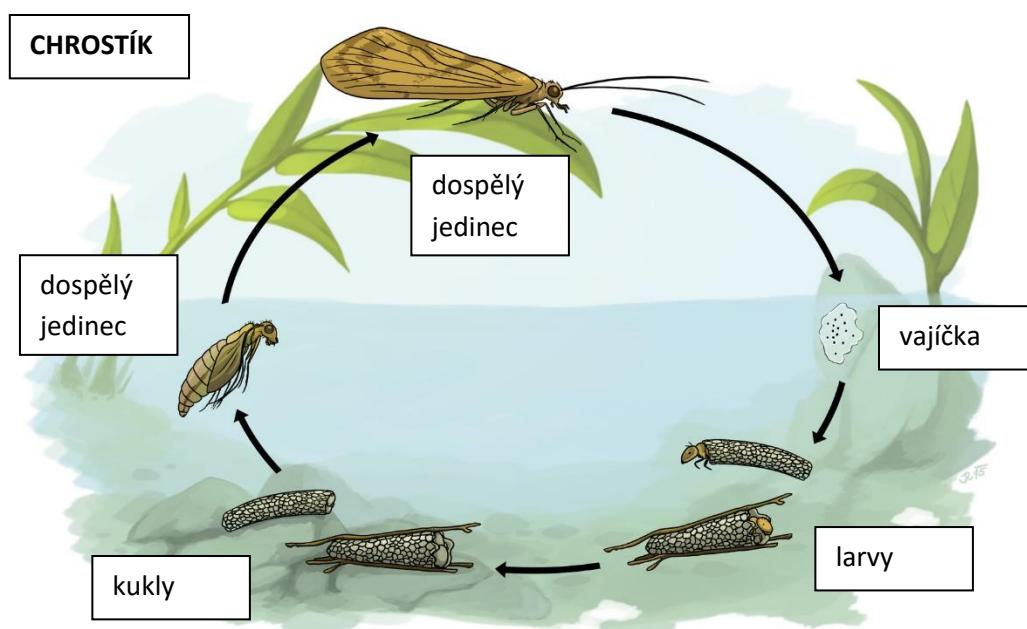
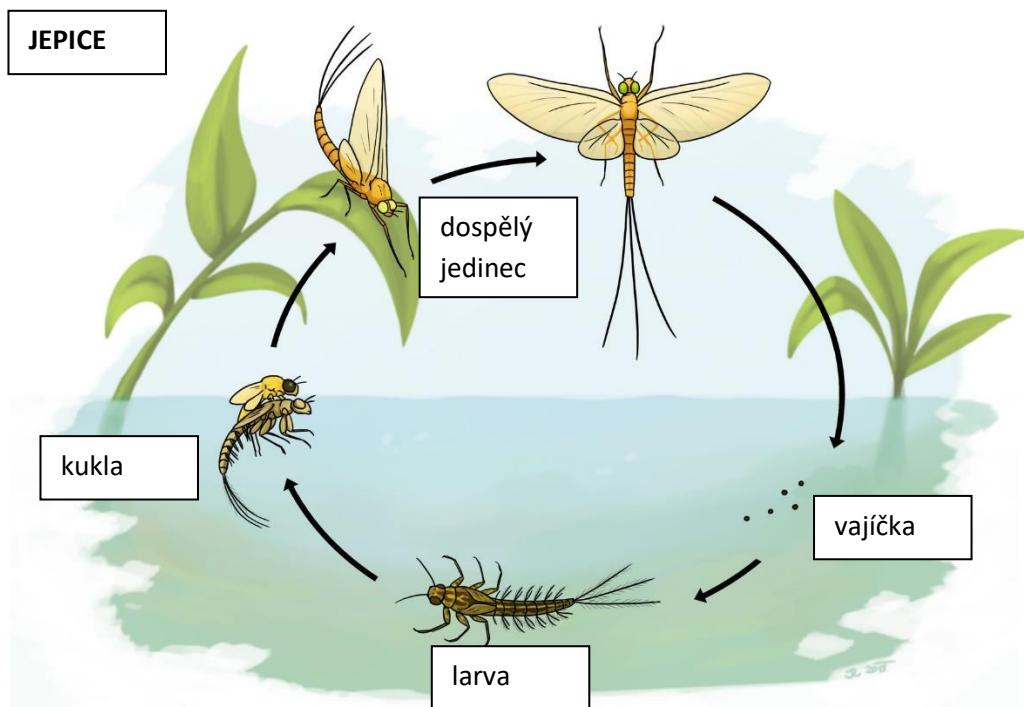

Pracovní list programu Biologie v praxi pro 7. - 9. ročník

1) Prohlédni si obrázk životního cyklu dvou vodních živočichů. O jaké se jedná? Připiš (označ šipkou), na kterých obrázcích je vajíčko, larva, kukla a dospělec. Jedná se o hmyz s proměnou dokonalou nebo nedokonalou? Proč?

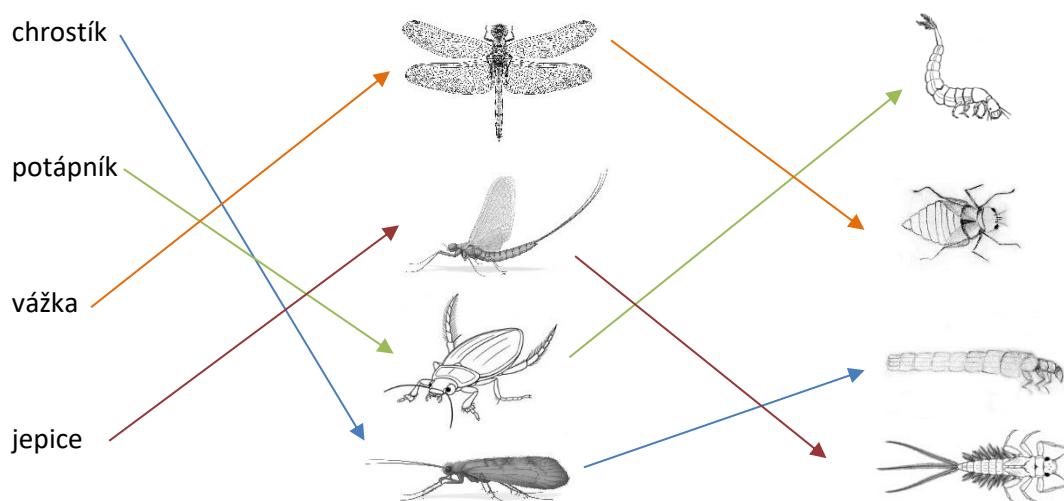

Autor obrázků: Jana Růžičková

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

2) Spojováčka – spoj název živočicha s obrázkem dospělce a larvy

3) Poznáš, o kterých živočích děti mluví?

a) „Viděl jsem ve vodě malilinkaté zvířátko s nožičkama, které s sebou tahalo domeček z kamínků!"

.....larva chrostíka.....

b) „Paní učitelka nám povídala o larvě, která je ukrutně dravá a loví tak, že z ničeho nic vymrští svoji spodní čelist s kleštěmi!"

.....larva vážky.....

c) „Slyšel jsem, že ve vodě prý žijí strašlivě malilinkatí živočichové, kteří nejsou skoro vidět! Některí z nich se jmenují buchánky a perloočky a patří mezi korýše, stejně jako rak! "

.....plankton.....

d) „Když jsem to zvíře podobné brouku vylovil z bahna a viděl jeho dlouhé žihadlo, strašně jsem se vylekal! Ale tatínek mě uklidnil, že je to jen trubička na dýchaní."

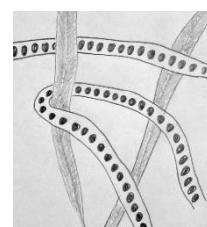
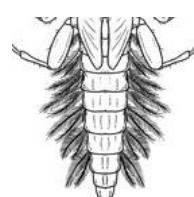
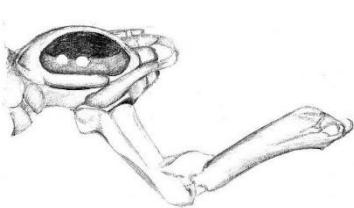
.....splešťule blátitivá.....

e) „S tímhle vodním zvířátkem jsem si užil spoustu legrace! Honil jsem s ním ostatní děti a strašil je, že jim vysaje krev. Pak ale přišel děda a ten všem vysvětlil, že jediný druh, který krev saje, u nás už skoro nežije!"

.....pijavice.....

4) Poznáš, kterému živočichovi patří obrázek a co na něm je?

vychlípitelná spodní čelist,
nebo-li "maska" vážky

složené oko dospělého
hmyzu

žaberní lupínky
jepice

schránka
chrostíka

vajíčka
ropuchy

5) Seřaď živočichy podle velikosti (očísluj):

5	plovatka bahenní	1	perloočka
12	dospělý sumec (váží až 300 kg)	4	splešťule blátivá
2	larva komára	3	larva chrostíka
10	vydra (váží až 12 kg)	6	dospělá motýlice
8	rak	9	dospělý pstruh
11	bobr (váží až 30 kg)	7	rejsec vodní

6) Děti vylovily z vody larvy a chtěly by si je doma odchovat v akváriu. Poradíš jim, čím je krmit?

Martin vylobil larvu vážky. – Žíví se dravě, malými bezobratlými živočichy.

Jana má larvu potápníka. – Žíví se dravě, malými bezobratlými živočichy.

Honza by se chtěl dívat, jak roste larva komára. – Ten se žíví zbytky organického materiálu a planktonem.

Elišce se líbil okružák. – Všichni vodní šneci se žíví vodními řasami a zbytky organického materiálu.

Matyáš by rád choval pijavici. – Ta se žíví dravě, malými bezobratlými živočichy, kromě vzácné pijavice lékařské.

7) Jaké jsou rozdíly mezi bobrem, vydrou a norkem?

Název: bobr evropský vydra říční norek americký

Potrava: rostlinná (kůra a rostlinky) ryby ryby

Ocas: placatý kulatý (na průřezu) kulatý

Zařazení
do systému: hlodavci šelmy (lasicovité) šelmy (lasicovité)

8) Děti šly na výlet k potoku. Protože se chovaly dost hlučně, nepozorovaly žádné živočichy. Přesto si u potoka všimly několika zajímavých věcí. Poradíš jim, jaké zvíře je tu zanechalo?

- menší nora v příkrém břehu nad vodou - ledňáček
- menší nora v břehu pod vodou - rak
- ohlodaná kůra a dřevo na kmeni stromu - bobr
- zbytek ohlodané ryby - vydra nebo norek

9) Jaké živočichy žijící v potoce nebo rybníce a blízkém okolí lidé využívají (loví)? Vymysli alespoň 4 případy.

- ryby pro maso, dříve lidé lovili i raky
- plankton k chovu rybiček
- bobři a vydry pro kožešinu
- pijavice lékařská k léčbě
- perlorodka pro perleť k výrobě knoflíků
- žáby pro žabí stehýnka
- v Číně se jedí i oprážené vážky

10) Jak lidé využívají potoky? Vymysli alespoň 4 způsoby využití.

- energie vody: pohon pro mlýny a pily
- plavení dřeva
- zdroj vody pro těžbu rud
- výroby: sklárny a papírn

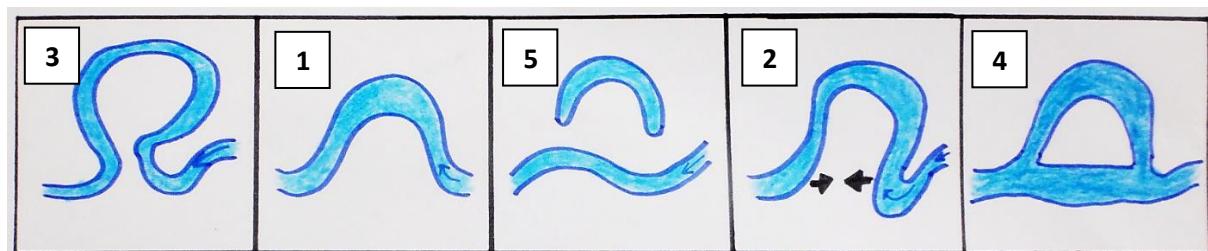
11) Jaké jsou mezi obrázky rozdíly? Popiš, co se stalo.

Na obrázku vlevo je zobrazen bohatý život přírodě blízkého rybníka. Je zde přiměřené množství ryb, bohatý porost vodní vegetace a široké spektrum vodních živočichů.

Na obrázku vpravo velké množství chovaných ryb narušuje přírodní rovnováhu – nasazené ryby se žerou vodní vegetaci i drobné vodní živočichy včetně pulců žab.

12) Seřaď obrázky tak, jak jdou postupně v čase za sebou (očísluj je). Spoj také obrázky s popisem v rámečku.

Konce meandrů se tak přiblíží, až dojde k protržení a změně toku.

Vodní tok meandruje.

Po nějakém čase dojde k postupnému oddělení konců a vznikne **mrtvé rameno**.

Činnost toku přiblížuje konce meandrů k sobě.

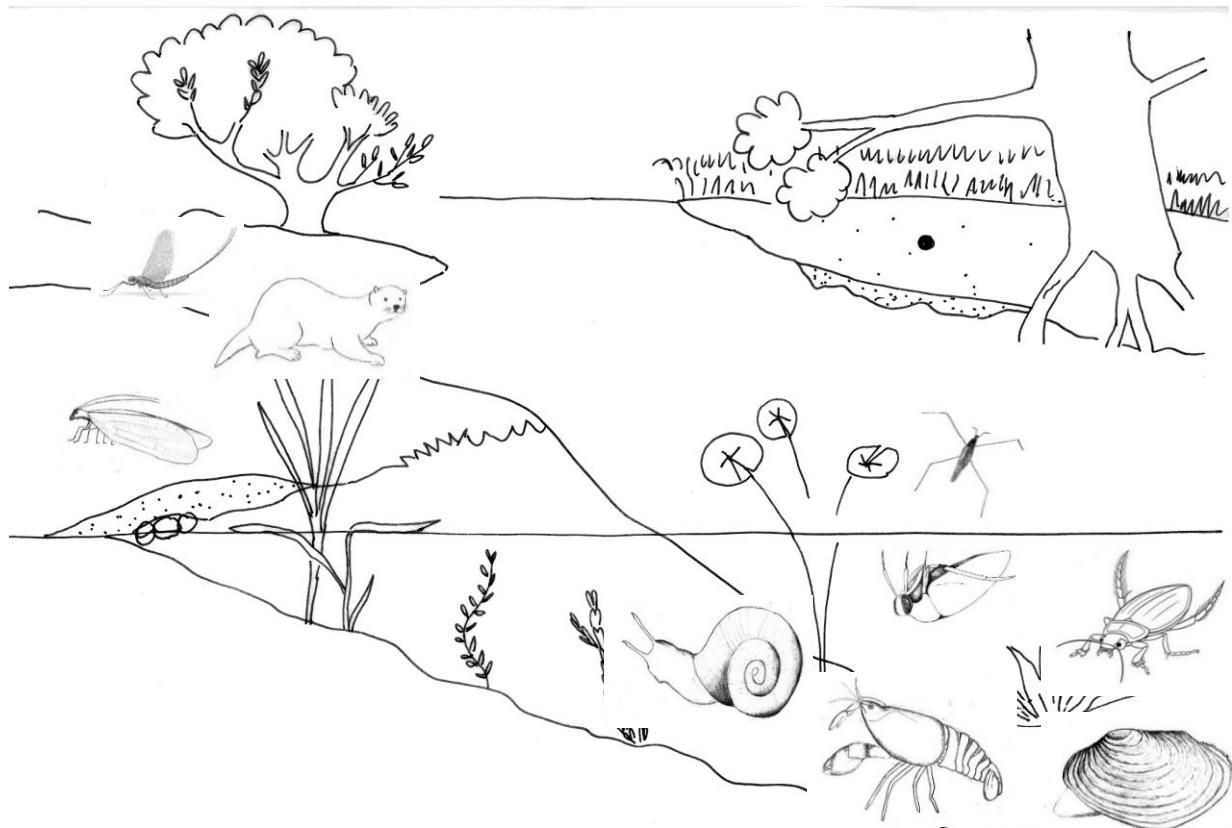
Voda teče přímější trasou koryta.
Vzniká **slepé rameno**.

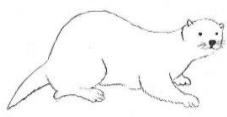
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

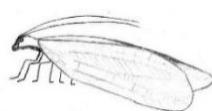
13) Obrázky živočichů umístěně dole na stránce pojmenuj, vystřihni a nalep je do správných biotopů.

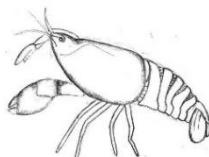
VYDRA

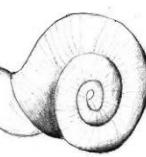
CHROSTÍK

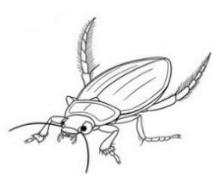
RAK

OKRUŽÁK (ŠNEK)

POTÁPNÍK

ZNAKOPLAVKA

ŠKEBLE

JEPICE

BRUSLAŘKA

Autoři ilustrací v pracovním listu: Iva Jurkovičová, Jana Růžičková a Pavla Tájková (autoři programu).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zdroje:

Fotografie složeného oka hmyzu, otázka č. 4:

DARTMOUTH COLLEGE, Louisa Howard. Drosophilidae compound eye. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 23 June 2005 [cit. 2022-09-17]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Drosophilidae_compound_eye.jpg. Public Domain.

Fotografie bobra, otázka č. 7:

MUCHOWSKI, Klaudiusz. Castor fiber vistulanus2. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 24 August 2012 [cit. 2022-09-17]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Castor_fiber_vistulanus2.jpg. CC BY-SA 3.0.

Fotografie vydry, otázka č. 7:

LANDGRAF, Bernard. Fischotter, Lutra Lutra. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 4 January 2016 [cit. 2022-09-17]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fischotter,_Lutra_Lutra.JPG. CC BY-SA 3.0.

Fotografie norka, otázka č. 7:

REIJNDERS, Patrick. American Mink. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 19 July 2009 [cit. 2022-09-17]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:American_Mink.jpg. CC BY-SA 3.0.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání